

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 194/2012-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. P. D., T. D. a I. R., všetci bytom B., zastúpených Advokátskou kanceláriou D., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľ a advokáta JUDr. P. D., ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Co 472/2011 z 1. decembra 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. P. D., T. D. a I. R. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. marca 2012 doručená sťažnosť JUDr. P. D., T. D. a I. R., všetci bytom B. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených Advokátskou kanceláriou D., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľ a advokáta JUDr. P. D., ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 11 ods. 1 a čl.

36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Co 472/2011 z 1. decembra 2011 (ďalej aj „namietaný rozsudok“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sú vlastníkami bytov a nebytových priestorov v bytovom dome na... ulici... v B. Žalobou podanou Okresnému súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) sa sťažovatelia domáhali určenia neplatnosti hlasovania o zvýšení príspevku do fondu opráv a o výmene rozvodov teplej úžitkovej vody a studenej vody v označenom bytovom dome, pričom za žalovanú označili obchodnú spoločnosť N., s. r. o. (ďalej len „žalovaná“), ktorá vykonáva správu bytového domu na... ulici... v B. Konanie bolo okresným súdom vedené pod sp. zn. 17 C 82/2010.

Sťažovatelia žalobu podali z dôvodu, že *„a) hlasovacie lístky neboli vyhotovené v zákonom predpísanej forme, b) nie je možné zistiť, či boli doručené všetkým vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome, c) ako platné boli vyhodnotenú lístky, ktoré nespĺňali predpísaný spôsob vyznačenia odpovede, d) ako platné boli vyhodnotenú hlasovacie lístky, ktoré vyplnil len jeden zo spoluvlastníkov, e) ako platné boli vyhodnotenú e – mailové správy bez elektronického podpisu, pričom takýto spôsob hlasovania zákon nepozná“*. Sťažovatelia taktiež namietali, že v bytovom dome je v skutočnosti 61 priestorov, a nie 58 priestorov.

Rozsudkom okresného súdu sp. zn. 17 C 82/2010 zo 14. júna 2011 bola žaloba sťažovateľov zamietnutá a sťažovatelia boli zaviazaní nahradiť žalovanej trovy konania. Proti označenému rozsudku okresného súdu podali sťažovatelia odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 3 Co 472/2011 z 1. decembra 2011 tak, že odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil.

Sťažovatelia nesúhlasia s názorom všeobecných súdov, že žalovaná nebola v predmetnom konaní pasívne legitimovaná. Podľa ich názoru *„Vlastníci bytov*

a nebytových priestorov nemohli byť žalovanými subjektami, nakoľko títo okrem vyplnenia nesprávne vyhotovených hlasovacích lístkov do konania žalovaného správcu nezasahovali.

Všetky právne úkony, ktoré boli vykonané v súvislosti so zabezpečením hlasovania vykonal sám žalovaný správca.

Samotná žaloba sťažovateľov nebola svojim obsahom žalobou prehlasovaných vlastníkov bytov a nebytových priestorov proti vlastníkom bytov a nebytových priestorov, ktorí hlasovali za predložené otázky, ale bola žalobou vlastníkov bytov a nebytových priestorov proti subjektu ktorý v rozpore so zákonom predpísaným postupom a v rozpore s elementárnymi matematickými zásadami vyhotovil hlasovacie lístky, distribuoval ich, spočítal ich a konal podľa nich!!!“

Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd o sťažnosti po jej prijatí na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných hodnôt, základné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Co/472/2011 z 1. decembra 2011 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Co/472/2011 z 1. decembra 2011 sa zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľom trovy konania na účet Advokátskej kancelárie D., s. r. o. do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola

vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť

ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98 tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Kľúčová námietka sťažovateľov spočíva v tom, že všeobecné súdy dospeli k nesprávnemu záveru o nedostatku pasívnej legitímácie žalovanej. Podľa tvrdenia sťažovateľov práve žalovaná zapríčinila neplatnosť hlasovania vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome na... ulici... o zvýšení príspevku do fondu opráv a o výmene rozvodov teplej úžitkovej vody a studenej úžitkovej vody. Sťažovatelia argumentujú, že žalovaná vyhotovila hlasovacie lístky, distribuovala ich, nesprávne ich spočítala a konala podľa záverov plynúcich z týchto hlasovacích lístkov, a preto je pasívne legitímovaným subjektom v spore o určenie neplatnosti hlasovania.

V namietanom rozsudku krajského súdu sa okrem iného uvádza:

„Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa odvolací súd potvrdil, pretože je vecne správny a nakoľko sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku vo vzťahu k nedostatku pasívnej legitímácie odporcu, konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 1, 2 O. s. p.).

Odvolací súd k veci udáva, že predmetom konania vo veci samej je určenie neplatnosti hlasovania. Uvedené vyplýva z návrhu na začatie konania, označeného ako návrh na určenie neplatnosti hlasovania, z ktorého je dostatočne zrejmé, že navrhovatelia sa domáhajú určenia neplatnosti hlasovania hlasovacími lístkami o zvýšení príspevku do fondu opráv a o výmene rozvodov TUV a SV v obytnom dome na... ulici..., vykonaného odporcom, ktoré bolo vyhodnotené zápisnicou zo dňa 15. 6. 2010. Rovnako predniesol návrh na pojednávaní dňa 14. 6. 2011 navrhovateľ v 1. rade (zároveň právny zástupca navrhovateľiek v 2. a 3. rade).

Vlastník bytu alebo nebytového priestoru v dome má právo a povinnosť zúčastňovať sa na správe domu a hlasovaním rozhodovať ako spoluvlastník o spoločných častiach domu a spoločných zariadeniach domu, spoločných nebytových priestoroch, príslušenstve a pozemku na schôdzi vlastníkov (§ 14 ods. 1 zák. č. 182/1993 Z. z.). Ak nejde o rozhodovanie o zmluve o spoločenstve alebo o zmluve o výkone správy môže správca, zástupca vlastníkov alebo predseda vyhlásiť písomné hlasovanie (§ 14 ods. 6 veta prvá zák.

č. 182/1993 Z. z.). Na uvedených hlasovaniach, teda aj na písomnom hlasovaní, rozhodujú hlasovaním vlastníci bytov a nebytových priestorov a predmetné rozhodnutie je rozhodnutím vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Odporca je právnickou osobou, s ktorou vlastníci bytov a nebytových priestorov uzavreli zmluvu o výkone správy (§ 6 ods. 1, § 8 a nasl. zák. č. 182/1993 Z. z.) a ktorý na uvedenom základe vykonáva správu domu. Nerozhoduje však písomným hlasovaním v zmysle § 14 ods. 6 zák. č. 182/1993 Z. z.

Ak má byť určená neplatnosť hlasovania vlastníkov bytov a nebytových priestorov, musia sa konania zúčastniť všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov (obdobne pri určení neplatnosti zmluvy sa musia konania zúčastniť všetci účastníci zmluvy, resp. ich právni nástupcovia). V prípade, že účastníkmi konania na základe predmetného určujúceho návrhu nie sú všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov, rozhodnutie, ktoré by malo byť v konaní vydané by nemohlo byť záväzné aj pre vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ktorí neboli účastníkmi konania (§ 159 ods. 2 O. s. p.). Na uvedenom základe je poukaz navrhovateľov na čl. 5 zmluvy o výkone správy, na oprávnenie správcu domu vyhlásiť písomné hlasovanie v zmysle § 14 ods. 6 zák. č. 182/1993 Z. z. a na vadu vyhodnotenia zápisnice vzhľadom k predmetu konania vo veci samej irelevantný.“

V súvislosti s posudzovaním námietky sťažovateľov ústavný súd považoval za potrebné poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, resp. či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo

aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom možno uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Vychádzajúc z uvedeného bolo úlohou ústavného súdu posúdiť, či krajský súd ako odvolací súd svoj rozsudok sp. zn. 3 Co 472/2011 z 1. decembra 2011 primeraným spôsobom odôvodnil a či ho nemožno považovať za arbitrárny, a teda z ústavného hľadiska za neakceptovateľný a neudržateľný.

Poukazujúc najmä na citovanú časť odôvodnenia namietaného rozsudku krajského súdu ústavný súd zastáva názor, že namietaným rozsudkom krajského súdu nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľmi označených základných práv podľa ústavy a listiny ani práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu. Namietaný rozsudok je primeraným spôsobom odôvodnený a nemožno ho považovať ani za arbitrárny. Krajský súd jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo v danom prípade žalovaná nie je pasívne legitimovaná v konaní o určenie neplatnosti hlasovania hlasovacími lístkami. Ústavný súd sa s odôvodnením krajského súdu o nedostatku pasívnej legitimácie žalovanej v celom rozsahu stotožňuje. Je nepochybné, že sú to iba a len vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, ktorí realizujú svoje vlastnícke práva práve hlasovaním, a závery v hlasovaní prijaté sú rozhodnutím vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Rozhodnutie prijaté príslušnou väčšinou vlastníkov bytov a nebytových priestorov je prejavom ich väčšinovej vôle. Následne je toto ich rozhodnutie realizované (v danom prípade správcom – žalovanou).

V prípade rozhodnutia súdu o neplatnosti hlasovania vlastníkov bytov a nebytových priestorov by došlo k anulovaniu rozhodnutia prijatého príslušnou väčšinou vlastníkov bytov a nebytových priestorov v rámci tohto hlasovania a vo svojej podstate k zmene rozhodnutia príslušnej väčšiny vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Je preto samozrejmé, že účastníkmi konania o určenie neplatnosti hlasovania vlastníkov bytov a nebytových priestorov musia byť všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome.

Skutočnosť, že sťažovatelia sa s právnymi názormi krajského súdu nestotožňujú, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti týchto názorov a nezakladá ani právomoc ústavného súdu nahradiť právne názory krajského súdu svojimi vlastnými.

Odôvodnenie namietaného rozsudku krajského súdu nevykazuje nedostatky; je jasné, zrozumiteľné. Aj preto ústavný súd argumentáciu krajského súdu obsiahnutú v odôvodnení jeho rozhodnutia považuje z ústavného hľadiska za akceptovateľnú a udržateľnú.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným rozsudkom krajského súdu a sťažovateľmi označenými základnými právami podľa ústavy a listiny a právami podľa dohovoru a dodatkového protokolu neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by naznačovala reálnu možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Krajský súd rozhodol vo veci sťažovateľov spôsobom, s ktorým sťažovatelia síce nesúhlasia, ale rozhodnutie bolo náležite odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd v danom prípade nie je oprávnený ani povinný nahrádzať.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť, neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľov uplatnených v petite ich sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2012